	Από 26/02/2022 έως και 26/03/2022
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 26 Φεβρουαρίου 2022

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

Κείμενο Ι

Η κυριότερη ένδειξη σωστής ανατροφής ενός παιδιού, είναι η ηρεμία του

Ένα παιδί μεγαλώνει μέσα σε ασφάλεια, ανθίζει μέσα σε αγάπη και μεγαλουργεί μέσα στην επιβράβευση. Όταν ένα παιδί νιώσει ασφαλές, μπορεί να εκφράζεται ελεύθερα, μπορεί να σκέφτεται ελεύθερα, να ενεργεί ελεύθερα και να πραγματοποιεί. Όταν νιώθει πως το αγαπούν, ανοίγει τα φτερά του να δημιουργήσει, να τολμήσει, να δοκιμάσει, να σηκωθεί και να ξαναπροσπαθήσει. Όταν επιβραβεύεται για κάθε του προσπάθεια, νιώθει δύναμη να προχωρήσει παρακάτω, νιώθει σίγουρο να πάρει ρίσκο, μαθαίνει από την αποτυχία και δυναμώνει από την επιτυχία.

Ένα παιδί παίρνει ασφάλεια μέσα στην ήρεμη αγκαλιά σου, παίρνει δύναμη μέσα στο σίγουρο βλέμμα σου ότι μπορεί να τα καταφέρει. Παίρνει στήριξη στη σίγουρη φωνή σου που του δηλώνει αποδοχή και αγάπη. Αποδοχή για την επιλογή του, αποδοχή για την προσπάθειά του, που δεν στέφεται πάντα από επιτυχία.

Τι γίνεται, όμως, όταν ο ίδιος ο γονιός έχει μεγαλώσει σε ένα περιβάλλον αστάθειας, ανασφάλειας, ένα περιβάλλον που αντί να τον επιβραβεύουν του υπενθύμιζαν κάθε φορά πως δε μπορεί να τα καταφέρει, πως δε χρειάζεται καν να προσπαθήσει γιατί η αποτυχία είναι δεδομένη; Πώς να συμπεριφερθεί ένας γονιός στο παιδί του όταν μεγάλωσε σε ένα περιβάλλον που η αγάπη για να εκφραστεί είχε πάντα ως προϋπόθεση το να είναι 'καλό παιδί', ικανοποιώντας τις επιθυμίες των δικών του γονιών, όταν αντίθετα η αγάπη θα έπρεπε να του δίνεται άμεσα και χωρίς όρους;

Η έλλειψη αγάπης στην παιδική ηλικία έχει διάφορες συνέπειες στην ενήλικη ζωή μας. Το συναισθηματικό κενό που βιώσαμε σαν παιδιά προσπαθούμε να το γεμίσουμε με το φαγητό, με υπερκαταναλωτισμό, με κούφιες σχέσεις, με εναλλαγή συντρόφων, με το να πληγώνουμε συντρόφους, φίλους με τον ίδιο τρόπο που μας πλήγωσαν κι εμάς.

Η ανασφάλεια που εισπράξαμε σαν παιδιά, γιατί οι γονείς μας αμφισβητούσαν τις πράξεις μας συνεχώς, γιατί «εκείνοι ήξεραν καλύτερα...», μας οδηγούν στην αμφισβήτηση των δικών μας παιδιών για

	Από 26/02/2022 έως και 26/03/2022
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

να βάλουμε το φαύλο κύκλο σε λειτουργία, να εκπληρώσουμε την προφητεία. Η επιβεβαίωση που τόσο λαχταρούσαμε να πάρουμε στο βλέμμα των γονιών μας για να αισθανθούμε σίγουροι για τον εαυτό μας και να χτίσουμε την προσωπικότητά μας, γίνεται σαράκι στην ενήλικη ψυχή μας και μας τρώει καθημερινά.

Αφού δεν μάθαμε να την δίνουμε στον εαυτό μας, τη ζητιανεύουμε από τους άλλους, κι όταν εκείνη δεν έρχεται ή έρχεται μετά από πολύ κόπο και προσπάθεια, τη ματαιώνουμε στη στιγμή και αισθανόμαστε πιο κενοί κι ανασφαλείς από ότι στην αρχή. Ψάχνουμε την επιβεβαίωση της ομορφιάς, της ικανότητας, της επιτυχίας, την αγκαλιά της ασφάλειας σε κενές, ματαιόδοξες, ανάπηρες σχέσεις, σε σχέσεις δεκανίκια.

Πώς ο γονιός μπορεί να δώσει στο παιδί του κάτι που ο ίδιος δεν έχει πάρει σαν παιδί. Σας ακούγεται δύσκολο και σας φαντάζει αδύνατο ε; Όχι και τόσο. Οι περισσότεροι από εμας που διανύουμε την τρίτη ή τέταρτη δεκαετία της ζωής μας, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό έχουμε βιώσει αυτή την έλλειψη και ως γονείς σήμερα καλούμαστε είτε να συνεχίσουμε την παράδοση είτε να σταματήσουμε το φαύλο κύκλο εδώ και να δώσουμε στα παιδιά μας αυτό που πραγματικά τους αξίζει. Αγάπη, Ασφάλεια, Αποδοχή.

Αυτό που οφείλουμε να κάνουμε οι ίδιοι είναι να θεραπεύσουμε το δικό μας τραύμα, πετώντας μακριά εκείνους τους δόλιους, κούφιους μηχανισμούς που μας έμαθαν άθελά τους οι δικοί μας γονείς – γιατί μεταξύ μας κι εκείνοι δεν το επέλεξαν, το έμαθαν – να βγάλουμε το αιχμηρό αντικείμενο που λέγεται αναμνήσεις και να επουλώσουμε την πληγή με το φάρμακο της αγάπης στον εαυτό μας. Κάθε φορά που η ανάμνηση μιας δικής μας πληγής προσπαθεί να βρει διέξοδο στις λέξεις ή στις πράξεις μας, ας σκεφτούμε πόσο ματώνει η δική μας πληγή και πως αυτό τον πόνο δε θέλουμε να τον προκαλέσουμε στο δικό μας παιδί.

Η αμφισβήτηση που εισπράξαμε από τους γονείς μας, γιατί και οι ίδιοι ένιωθαν ανασφαλείς, ας μην σταθεί αγκάθι στη σχέση μας με το δικό μας παιδί. Ας του δείξουμε εμπιστοσύνη ότι μπορεί να τα καταφέρει. Κι αν δεν τα καταφέρει, ας του δώσουμε την αγκαλιά μας και την αποδοχή μας κι έτσι εκείνο θα μάθει να προσπαθεί, να μην εγκαταλείπει, να μην απογοητεύεται, να μην φοβάται. Μόνο έτσι θα είναι ήρεμο μέσα του. Γιατί η κυριότερη ένδειξη σωστής ανατροφής ενός παιδιού, είναι η ηρεμία του.

Χαρά Μαρκατζίνου

23.12.2018, ανάκτηση από alfavita newsroom

	Από 26/02/2022 έως και 26/03/2022
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Κείμενο II

Ο ύμνος της αγάπης

Αν ξέρω να μιλώ όλες τις γλώσσες των ανθρώπων και των αγγέλων, αλλά δεν έχω αγάπη, τότε έγινα σαν ένας άψυχος χαλκός που βουίζει ή σαν κύμβαλο που ξεκουφαίνει με τους κρότους του. Και αν έχω το χάρισμα να προφητεύω και γνωρίζω όλα τα μυστήρια και όλη τη γνώση, και αν έχω όλη την πίστη, ώστε να μετακινώ με τη δύναμη της ακόμης και τα βουνά, αλλά δεν έχω αγάπη, τότε δεν είμαι τίποτε απολύτως.

Και αν πουλήσω όλη την περιουσία μου για να χορτάσω με ψωμί όλους τους φτωχούς, και αν παραδώσω το σώμα μου για να καεί, αλλά αγάπη δεν έχω, τότε σε τίποτε δεν ωφελούμαι.

Η αγάπη είναι μακρόθυμη, είναι ωφέλιμη, η αγάπη δε ζηλεύει, η αγάπη δεν ξιπάζεται (= δεν καυχείται), δεν είναι περήφανη, δεν κάνει ασχήμιες, δε ζητεί το συμφέρον της, δεν οργίζεται, δε σκέφτεται το κακό για τους άλλους, δε χαίρει, όταν βλέπει την αδικία, αλλά συγχαίρει, όταν επικρατεί η αλήθεια. Όλα τα ανέχεται, όλα τα πιστεύει, όλα τα ελπίζει, όλα τα υπομένει.

Προς Κορινθίους Α' Επιστολή του Αποστόλου Παύλου, μετάφραση

Κείμενο III

ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ (άι της αγάπης...)

Άι σκοτεινό φως του έρωτα
 τρεμάμενο αίμα του έρωτα
 μες τη γητειά σου ελησμόνησα τους φονιάδες καιρούς
 γέννησα ρόδινα μωρά
 σε μέλλον με αστέρια
 άι σκοτεινό φως του έρωτα

Άι της αγάπης μαχαιριά
 στις νιότης το κρουστό κορμί
 πληγή που ανάβλυζε ευωδιές φιλιών
 και μουσική
 ντύνοντας το γυμνό έρημο κόσμο
 άι της αγάπης μαχαιριά.

Στίχοι: Λένα Παπά

Μουσική: Χάρης και Πάνος Κατσιμίχας

	Από 26/02/2022 έως και 26/03/2022
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Παρατηρήσεις

A. Να αποδώσετε περιληπτικά, σε 70-80 λέξεις, τις συνέπειες της έλλειψης αγάπης στην παιδική ηλικία και τους τρόπους με τους οποίους οι σύγχρονοι γονείς οφείλουν να φέρονται στα παιδιά τους, σύμφωνα με το κείμενο 1.

Μονάδες 15

B.1. Να χαρακτηρίσετε ως σωστές ή λανθασμένες (Σ ή Λ) τις παρακάτω προτάσεις που αφορούν στα κείμενα 1 και 2. Να **τεκμηριώσετε** τις θέσεις σας με **παραπομπές** στο κείμενο:

- α. Ένα παιδί που μεγαλώνει σε κλίμα αποδοχής γίνεται πιο δυνατό ψυχικά (κειμ.1)
- β. Ο γονιός οφείλει να διαπαιδαγωγεί το παιδί του με τον τρόπο που τον διαπαιδαγόγησαν και οι δικοί του γονείς (κειμ.1)
- γ. Οι εφήμερες σχέσεις μπορεί να είναι σημάδι αναζήτησης της επιβεβαίωσης που δεν έχει εισπράξει κάποιος από την οικογένειά του (κειμ.1)
- δ. Η πίστη, η προσφορά και η θυσία είναι πιο σημαντικές από την αγάπη (κειμ.2)
- ε. Όταν επιτύχω τον υψηλότερο στόχο, αυτόν της αγάπης, θα πρέπει να αισθανθώ υπερηφάνεια (κειμ.2)

Μονάδες 15

B.2α. Να αναφέρετε **δύο τρόπους** και **τρία μέσα** με τα οποία η συντάκτρια του κειμένου 1 προσπαθεί να μας πείσει. Επιτυγχάνει τον στόχο της;

β. Να αλλάξετε το ρηματικό πρόσωπο της τέταρτης και πέμπτης παραγράφου του κειμένου 1, ώστε το κείμενο να γίνει πιο ουδέτερο.

Μονάδες 15 (7+8)

B3. Το κείμενο 2 είναι επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς την Εκκλησία (το σύνολο των πιστών) της Κορίνθου, με στόχο να τους διδάξει τις χριστιανικές αρχές.

Τα κείμενα αυτού του είδους απευθύνονται σε απλούς ανθρώπους

α. Να εντοπίσετε τέσσερα εκφραστικά μέσα – γλωσσικές επιλογές που αποδεικνύουν την παραπάνω θέση

	Από 26/02/2022 έως και 26/03/2022
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

β. Η επικρατούσα τροπικότητα είναι επιστημική. Να καταγράψετε ένα σημείο που δηλώνει βεβαιότητα και να το μετατρέψετε σε υπόθεση.

Μονάδες 10 (8+2)

Γ. Πώς παρουσιάζεται ο έρωτας στο κείμενο 3; Να τεκμηριώσετε τη θέση σας με συγκεκριμένους κειμενικούς δείκτες. Ποια είναι η δική σας άποψη για το συναίσθημα αυτό και τον ρόλο του στη ζωή σας;

Μονάδες 15

Δ. Η αγάπη μπορεί να έχει πολλές μορφές: ερωτική, πατρική – μητρική, αδελφική, προς τους γονείς, φιλική, χριστιανική, ανθρωπιστική, προς τα ζώα, ακόμη και προς έναν σκοπό κ.λ.π. Σε ένα κείμενο 300-400 λέξεων στο προσωπικό σας μπλογκ να επιλέξετε μία από τις μορφές αγάπης, αυτήν που θεωρείτε πιο σημαντική, να εξηγήσετε τι σημαίνει για σας, και να παρουσιάσετε τις προϋποθέσεις που απαιτούνται, ώστε να μη χαθεί η αληθινή της αξία στη σύγχρονη εποχή.

Μονάδες 30

	Από 26/02/2022 έως και 26/03/2022
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Απάντηση

Στο κείμενο μεταξύ άλλων αναφέρονται οι συνέπειες που έχει η έλλειψη αγάπης στην παιδική ηλικία και προτείνονται τρόποι ορθής συμπεριφοράς των σύγχρονων γονέων. Πιο συγκεκριμένα επισημαίνεται ότι τα παιδιά που δεν εισέπραξαν αγάπη θα γίνουν συναισθηματικά «ανάπηροι» ενήλικες, ανασφαλείς σύντροφοι, γονείς που θα αμφισβητούν τα παιδιά τους. Ωστόσο μπορούν να υπερβούν τις ανασφάλειές και τις κακές αναμνήσεις τους, να μην επαναλάβουν τα λάθη των γονιών τους, αλλά προσφέροντας αγάπη και αποδοχή στα παιδιά τους να θεραπεύσουν και το δικό τους ψυχικό τραύμα.

B1. Απάντηση

- α – Σ (κείμενο 1- Όταν επιβραβεύεται ...νιώθει δύναμη (παρ.1)
β – Λ (κείμενο 1- και ως γονείς σήμερα καλούμαστε ...τους αξίζει (παρ. 7)
γ – Σ (κείμενο 1- Ψάχνουμε την επιβεβαίωση ...σχέσεις δεκανίκια. (παρ.6)
δ – Λ (κείμενο 2- η 2η παράγραφος)
ε – Λ (κείμενο 2 “η αγάπη δε ζηλεύει..... δεν είναι περήφανη” (παρ.3)

B2.α. Απάντηση

Τρόποι: Επίκληση στη Λογική/ Επίκληση στο συναίσθημα

Μέσα:

- Για λογική: Επιχείρημα:** παρ. 4 με αίτιο – αποτέλεσμα παρουσιάζει με λογικό επιχείρημα τη θέση της: τις αρνητικές συνέπειες της έλλειψης αγάπης στην παιδική ηλικία
- Λογική: αλήθειες-παραδείγματα:** παρ.4: οι συνέπειες (υπερφαγία, εφήμερες σχέσεις κλ.π.)
- Συναίσθημα: Συναισθηματικά φορτισμένες λέξεις / μεταφορική χρήση της γλώσσας / εικόνες:** κυρίως στις δυο πρώτες παραγράφους: «Όταν νιώθει πως το αγαπούν, ανοίγει τα φτερά του να δημιουργήσει, να τολμήσει, να δοκιμάσει, να σηκωθεί και να ξαναπροσπαθήσει»
Επιτυγχάνει τον στόχο της, γιατί καταφέρνει να μας πείσει και να μας ευαισθητοποιήσει για το θέμα.

B2.β. Απάντηση

Το μετατρέπουμε σε γ πρόσωπο

	Από 26/02/2022 έως και 26/03/2022
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Β3.α.απάντηση

α. εκφραστικά μέσα-γλωσσικές επιλογές:

1. **α' ενικό πρόσωπο** ως παράδειγμα- οικειότητα
2. **ασύνδετο σχήμα** (τελευταία παράγραφος): διδάσκει τα χαρακτηριστικά αγάπης
3. **απλό ύφος- καθημερινό λεξιλόγιο** (για να χορτάσω με ψωμί όλους τους φτωχούς)- απλότητα
4. **αντιθέσεις και υποθετικές/ παραχωρητικές προτάσεις:** Αν... και αν έχω... και αν έχω..., αλλά δεν έχω αγάπη ...τότε: η 1η παράγραφος)- διδάσκει μέσω του δικού του παραδείγματος
5. **Ενεστώτας: παραστατικότητα (απλότητα)**

Β3.β.απάντηση

β. βεβαιότητα (έγκλιση Οριστική) Η αγάπη είναι μακρόθυμη **υπόθεση** (αν + Οριστική: υποθετικές και παραχωρητικές προτάσεις) Αν η αγάπη είναι μακρόθυμη

Γ. Απάντηση

Ο έρωτας παρουσιάζεται ως **μαχαίρι και ως φως**, αφήνοντας γλυκόπικρη αίσθηση. Έτσι μέσα από **οξύμωρα** (σκοτεινό φως, πληγή που ανάβρυζε ευωδιές...μουσική..) και **τολμηρές εικόνες** (τρεμάμενο αίμα, ρόδινα μωρά, κρουστό κορμί, ντύνοντας τον γυμνό έρημο κόσμο), αλλά και μέσα από **επιθετικούς προσδιορισμούς** που εκ πρώτης όψεως είναι αταίριαστοι με το ουσιαστικό που προσδιορίζουν (**τρεμάμενο αίμα**) εκφράζεται η δύναμη του έρωτα. Το συναίσθημα του έρωτα προκαλεί τόσο **θετικά συναισθήματα** (ελησμόνησα τους ...καιρούς), αφού μας παρηγορεί, γεμίζει με ενδιαφέρον τη ζωή μας (ντύνοντας...κόσμο), μας βοηθάει να αντέξουμε τις δυσκολίες, αντισταθμίζει τον πόνο που ο ίδιος προκαλεί (πληγή που ανάβλυζε...), δημιουργεί (γέννησα ρόδινα...) όσο και **αρνητικά** (σκοτεινός, μαχαιριά, πληγή). Τέλος με **το επιφώνημα "άι"** αφήνει μια αίσθηση επικοινωνίας του ερωτικού υποκειμένου με τον έρωτα και ίσως ένα παράπονο, αφού όσο και να πληγώνεται, στο τέλος του παραδίδεται.

Κατά την άποψή μου ο έρωτας... (δηλώνετε τη δική σας άποψη).

Δ. Απάντηση

Προσωπικό μπλογκ:

	Από 26/02/2022 έως και 26/03/2022
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

- α , β και γ πρόσωπο- έκφραση προσωπικής θέσης, απλότητα, προφορικότητα, αλλά χωρίς να ξεφεύγουμε- εξακολουθεί να είναι άρθρο.
- Τίτλος
- αφόρμηση (καραντίνα, εφήμερες σχέσεις του διαδικτύου, αφορμή από τα κείμενα, ακόμη και από ένα τραγούδι)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: αφόρμηση – τι σας ενέπνευσε να ασχοληθείτε με αυτό το θέμα

Κυρίως Θέμα:

α. αναφέρετε με ποιο είδος αγάπης θα ασχοληθείτε και γιατί.(προσωπική απάντηση/ τεκμηρίωση)

β. **ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ** (που ταιριάζουν στις περισσότερες μορφές):

αυτοπεποίθηση, αγάπη και σεβασμός στον εαυτό μας

ισότητα στη σχέση- αμοιβαιότητα

ανιδιοτέλεια,

αλληλεγγύη, συμπαράσταση στα δύσκολα, χαρά στην επιτυχία του άλλου

αποδοχή αυτού που δεν μας μοιάζει

υπομονή,

να μάθουμε να ακούμε, ενσυναίσθηση

διάθεση θυσίας – περιορισμός του εγωισμού

αναζήτηση της ουσίας- σοβαρότητα- υπευθυνότητα

να μην παρασυρόμαστε από επιδερμικές και ανούσιες συναναστροφές

να γινόμαστε καλύτεροι μέσα από τη σχέση αυτή- να μας ωφελεί

και άλλα πολλά.....

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: ανακεφαλαίωση, αναφορά και στις άλλες μορφές αγάπης που δεν αναλύθηκαν κάποιο απόφθεγμα, κάποιος στίχος ποιήματος.